

Gäller för: Psykiatri

Innehållsansvar: Mats Cederlund, (matce2), Överläkare

Granskad av: Charlotte von Bothmer Lewin, (chavo1), Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-07

Drogtest inom barn- och ungdomspsykiatri (BUP)

Syfte

Syftet med rutinen är att beskriva drogtest för att upptäcka pågående bruk av droger. Rutinen beskriver när och hur drogtest ska ske och tillvägagångsätt vid positivt och negativt svar.

Arbetsbeskrivning

Alkohol- och/eller droganvändning hos en patient kan påverka och komplicera såväl diagnostik som behandling. Att efterfråga aktuell eller tidigare alkohol- och/eller droganvändning är därför en viktig del i BUP:s arbete, både vid akut- och nybesök samt under fortsatt vårdkontakt. Skattningsformulären AUDIT och DUDIT kan användas som stöd i kartläggningen av eventuellt drogbruk. Drogtest med urinprov görs efter individuell bedömning av behandlande läkare, exempelvis inför barnpsykiatrisk utredning eller i samband med bedömning och behandling.

Sjuksköterska utför testningen efter läkares ordination. Det är önskvärt att urinprov lämnas under övervakning, vilket dock inte alltid är möjligt på grund av exempelvis lokalskäl.

Testning

Skär genom urinprov med kontrollsticka eller salivtest. Vilka droger som används varierar över tid varför val av stickor kan behöva ändras med hänsyn till detta. Stickorna bör dock minst screena för amfetaminer, bensodiazepiner, THC, opiater, tramadol samt innehålla en kontroll för kreatinin och pH.

Vid negativt provsvar

Svaret ges till patient/vårdnadshavare direkt eller via brev. Provsvaret dokumenteras i Melior under sökord Lablista.

Vid positivt provsvar

Det är det medicinska teamet (dvs. läkare och sjuksköterska) som i första hand ansvarar för nödvändiga åtgärder och informerar patient och vårdnadshavare om konsekvenser efter positiv provtagning. Aktuellt team bör informera gemensamt om provsvaret så att inte sjuksköterskan ensam blir ansvarig för diskussion och uppföljning. Om patienten förnekar drogintag trots positiv screening skall prov skickas till lab. för verifiering.

Åtgärder vid positivt svar:

- Information till både patient och vårdnadshavare.
- Anmälan till socialtjänsten enligt 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen skall göras.
- Överväg samordnad individuell planering, SIP.
- Överväg kontakt med/remittering till Mini-Maria.
- Läkare gör individuell bedömning avseende exempelvis medicinsk behandling eller barnpsykiatrisk utredning.
- Övriga behandlare informeras.
- Värdera om patienten uppfyller kriterier för substansbruksyndrom.

Aktuella KVÅ-koder

- AU119 Strukturerad bedömning av alkohol- och drogvänor
- AV034 Provtagning UNS
- GD008 Anmälan enligt 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen angående barn med möjligt skyddsbehov

Ansvar

Verksamhetschef ansvarar för att rutinen är känd. Enhetschef ansvarar för att rutinen efterföljs. Avsteg från rutinen ska dokumenteras i MedControl PRO.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Psykiatri

Innehållsansvar: Mats Cederlund, (matce2), Överläkare

Granskad av: Charlotte von Bothmer Lewin, (chavo1),
Enhetschef

Godkänd av: Eva Blixt, (evabl7), Verksamhetschef

Dokument-ID: SV9020-2109187583-46

Version: 3.0

Giltig från: 2026-04-07

Giltig till: 2028-04-07